

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 24P/285/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4118212203
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 11. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Mária Sitárová
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2018:4118212203.2

Uznesenie

Okresný súd Nitra vo veci starostlivosti súdu o maloletú H. U., nar. XX.XX.XXXX, t.č. umiestnenú v Stredisku pomoci pre deti a rodinu v Czechowiciach, Sliezske vojvodstvo, Poľská republika, dieťa rodičov: nebohej Y. U. a neuvedeného otca, o návrhu navrhovateľov J. X., nar. XX.XX.XXXX a U. B., nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom R. republika, Y. vojvodstvo, O. - D., ul. W. X/XX na zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej starostlivosti, takto

rozhodol:

Súd konanie zastavuje.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Dňa 30.01.2018 bola Okresnému súdu Nitra doručená žiadosť Centra pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže o prijatie vecnej príslušnosti na rozhodovanie o starostlivosti o maloleté deti U.: Z., nar. XX.XX.XXXX a H., nar. XX.XX.XXXX v zmysle článku 15 nariadenia (ES) č. 2201/2013 s poukazom na rozhodnutie Okresného súdu Bielsko-Biala zo dňa 16.01.2018.

2. Okresný súd Bielsko-Biala svojím rozhodnutím zo dňa 16.01.2018 žiadal príslušný súd na území Slovenskej republiky o prevzatie právomoci vo veci starostlivosti o tieto maloleté deti prostredníctvom Centra pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže dôvodiac tým, že je v najlepšom záujme maloletých detí, aby príslušný slovenský súd prijal právomoc vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti U.: Z. a H., a aby taktiež rozhodol vo veci samej s poukazom na to, že jedinými príbuznými maloletých detí sú ich rozliční údajní otcovia, ktorí sú štátnymi príslušníkmi SR.

3. Súd v konaní zistil, že o maloleté deti sa osobne starala ich matka Y. U., nar. XX.XX.XXXX, a to v R. - R. W., na bližšie neuvedenej adrese. Matka maloletých detí, Y. U., nar. XX.XX.XXXX zomrela dňa XX.XX.XXXX, trvalý pobyt mala evidovaný na adrese: Q., F. 2. Na základe rozhodnutia Okresného súdu Bielsko-Biala zo dňa 22.12.2017 boli tieto maloleté deti dočasne umiestnené do Strediska pomoci pre deti a rodinu v Czechowiciach, kde sa maloleté deti t.č. aj nachádzajú.

4. Okresný súd Nitra uznesením č.k.: 13P/29/2018 - 46 zo dňa 02.03.2018 prijal právomoc od Okresného súdu Bielsko - Biala na konanie vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti U. a to podľa čl. 15 ods. 1 a ods. 5 Nariadenia (ES) č. 2201/2003. Uznesením č.k.: 13P/29/2018 - 76 zo dňa 18.06.2018 súd dočasne zveril maloleté deti U. do starostlivosti Detského domova Žitavce, Hlavná 102, avšak toto neodkladné opatrenie nebolo vykonané, deti neboli na územie Slovenskej republiky repatriované.

5. Dňa 16.10.2018 bol na tunajší súd podaný návrh vyššie uvedených navrhovateľov z ktorého vyplýva, že majú záujem o zverenie maloletej H. U., nar. XX.XX.XXXX do niektorej formy náhradnej starostlivosti, prípadne aj o jej osvojenie.

6. Vzhľadom na skutočnosť, keď záujem o zabezpečovanie starostlivosti o maloletú H. prejavili vyššie spomenutí navrhovatelia, Okresný súd Nitra uznesením sp. zn.: 24P/285/2018 - 22 zo dňa 23.10.2018 zrušil neodkladné opatrenie Okresného súdu Nitra č.k.: 13P/29/2018 - 76 zo dňa 18.06.2018 v časti dočasného zverenia maloletej H. U., nar. XX.XX.XXXX do starostlivosti Detského domova Žitavce.

7. Podľa Nariadenia 2201/2003 ES, článku 1, ods. 1, toto nariadenie sa uplatňuje bez ohľadu na povahu súdu v občianskych veciach, ktoré sa vzťahujú na:

- a. rozvod, rozluky alebo anulovania manželstva,
- b. nadobúdanie, výkon, prenesenie, obmedzenie alebo odňatie rodičovských práv a povinností.

8. Podľa Nariadenia 2201/2003 ES, článku 1, ods. 2, písm. b), záležitosti uvedené v odseku 1 písm. b) sa môžu týkať najmä opatrovníctva, poručníctva alebo podobných inštitútov.

9. Podľa Nariadenia 2201/2003 ES, článku 2, ods. 9, na účely tohto nariadenia pojem "opatrovnícke právo" zahŕňa práva a povinnosti súvisiace s osobnou starostlivosťou o dieťa, najmä právo určiť miesto pobytu dieťaťa.

10. Podľa Nariadenia 2201/2003 ES, článku 8, ods. 1, súdy členského štátu majú právomoc vo veciach rodičovských práv a povinností k dieťaťu, ktoré má obvyklý pobyt v tomto členskom štáte v čase začatia konania.

11. Podľa Nariadenia 2201/2003 ES, článku 15, ods. 1, písm. b), vo výnimočných prípadoch, ak sa súdy členského štátu, ktoré majú právomoc vo veci samej, domnievajú, že súd iného členského štátu, vo vzťahu ku ktorému má dieťa osobitnú väzbu, je vhodnejšie umiestnený na prejednanie veci alebo jej špecifickej časti, a ak je to v najlepšom záujme dieťaťa, môžu požiadať súd iného členského štátu, aby prevzal právomoc podľa odseku 5.

12. Podľa § 9 Zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ak spor alebo vec nepatrí do právomoci súdu Slovenskej republiky, súd konanie bezodkladne zastaví.

13. Článok 8 nariadenia 2201/2003 ES zakotvuje zásadu, že právomoc súdov členského štátu v oblasti rodičovských práv a povinností, ktoré záležitosti sa môžu v zmysle nariadenia týkať najmä opatrovníctva, poručníctva ale aj iných podobných inštitútov, sa určuje podľa miesta obvyklého pobytu dieťaťa v čase začatia konania. Hoci Okresný súd Nitra prevzal právomoc vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti U. v konaní vedenom pod sp. zn.: 13P/29/2018, podaním vyššie uvedeného návrhu navrhovateľmi, musel súd otázku právomoci posúdiť pre daný prípad opätovne, a to aj s poukazom na skutočnosť, že konanie vedené pod sp. zn.: 13P/29/2018 vo veci maloletej H. bolo dňa 19.11.2018 právoplatne skončené.

14. Na základe zisteného skutkového stavu dospel súd k záveru, že obvyklým pobytom maloletej H. U., nar. XX.XX.XXXX, od ktorého sa v danom prípade odvodzuje kritérium právomoci, je Poľská republika, a to s prihliadnutím na všetky skutkové okolnosti a faktory, z ktorých možno miesto jej obvyklého pobytu vyvodiť. Takýmito okolnosťami a faktormi sú napríklad trvanie a dôvody pobytu, s prihliadnutím na vek maloletého dieťaťa primerane aj ťažisko a centrum jeho života a to aj v závislosti od obvyklého pobytu osôb, ktoré sa o dieťa fakticky starajú. Nebohá matka žila totiž so svojimi deťmi na území Poľskej republiky približne dva roky a od jej smrti dňa XX.XX.XXXX boli obe deti umiestnené do Strediska pomoci pre deti a rodinu v Czechowiciach, kde sa maloleté deti aj doposiaľ nachádzajú. Obe maloleté deti boli neodkladným opatrením tunajšieho súdu síce dočasne zverené do starostlivosti Detského domova Žitavce, toto neodkladné opatrenie však nebolo nikdy vykonané, deti neboli na územie Slovenskej republiky repatriované a v časti dočasného zverenia maloletej H. bolo toto neodkladné opatrenie nakoniec rozhodnutím Okresného súdu Nitra aj zrušené. Keďže súd má za to, že v danej veci nie je vzhľadom k obvyklému pobytu maloletej H. daná právomoc slovenského súdu, nebolo možné postupovať ani podľa článku 15 ods. 1 písm. b) predmetného nariadenia a teda požiadať príslušný súd Poľskej republiky, aby právomoc v predmetnej veci prevzal, hoci je na prejednanie predmetnej veci vhodnejšie umiestnený a prejednanie predmetnej veci týmto súdom je súčasne aj v najlepšom záujme dieťaťa.

15. Preto vzhľadom na skutočnosť, keď v danom prípade nie je daná právomoc slovenského súdu na konanie vo veci zverenia maloletej H. do niektorej z foriem náhradnej starostlivosti, ale právomoc

poľského súdu, postupoval súd podľa § 9 Zákona č. 160/2015 Civilný sporový poriadok a konanie vo veci zastavil.

16. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Podľa § 363 CSP v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.